

UČENICI I UMJETNA INTELIGENCIJA

Pomoć, prečac ili izazov?

Nera Batina, prof. geografije i sociologije, učitelj savjetnik
Božena Ukić, prof. tehničke kulture i informatike, učitelj savjetnik

„Pogrešno je pretpostaviti da bilo koja tehnološka inovacija ima samo jednostran učinak. Svaka tehnologija istodobno je i teret i dar; nije riječ o izboru između jednog ili drugog, nego o oba.“

– Neil Postman, *Technopoly: The Surrender of Culture to Technology* (1992)

Zašto istraživati umjetnu inteligenciju?

Učenici već koriste AI

- u učenju
- pri izradi zadataka
- u svakodnevnom životu

Škole traže odgovore

- kako koristiti AI u nastavi
- kako vrednovati učenički rad
- kako poticati samostalno razmišljanje

Važno je čuti učenike

- kako koriste AI
- što o njemu misle
- kako procjenjuju njegov utjecaj na učenje

Cilj istraživanja

Saznati kako učenici koriste umjetnu inteligenciju i što o njoj misle.

Koriste li AI?

Za što ga koriste?

Što im pomaže?

Što ih zabrinjava?

Gdje vide granicu između pomoći i prepisivanja?

Metodologija istraživanja

Kvantitativni dio

- online anketni upitnik
- 567 učenika od 5. do 8. razreda
- učenici OŠ Središće i 14 županija RH
- prikupljanje podataka: siječanj 2026.

Kvalitativni dio

- fokus grupa s 18 učenika OŠ Središće
- vođeni grupni razgovor
- istraživanje iskustava, stavova i navika

Cilj kombiniranog pristupa

- dobiti uvid u učestalost korištenja AI alata
- razumjeti iskustva i promišljanja učenika

Sudionici istraživanja

567

učenika

5.–8. razred

14

županija RH

online anketa

273

djevojčica

48,1 %

294

dječaka

51,9 %

18

učenika

fokus grupa OŠ Središće

Anketno istraživanje: 567 učenika, 14 županija | Fokus grupa: 18 učenika OŠ Središće

Poznaju li učenici umjetnu inteligenciju?

96,3%

učenika poznaje AI

Najpoznatiji AI alati:

ChatGPT

Gemini

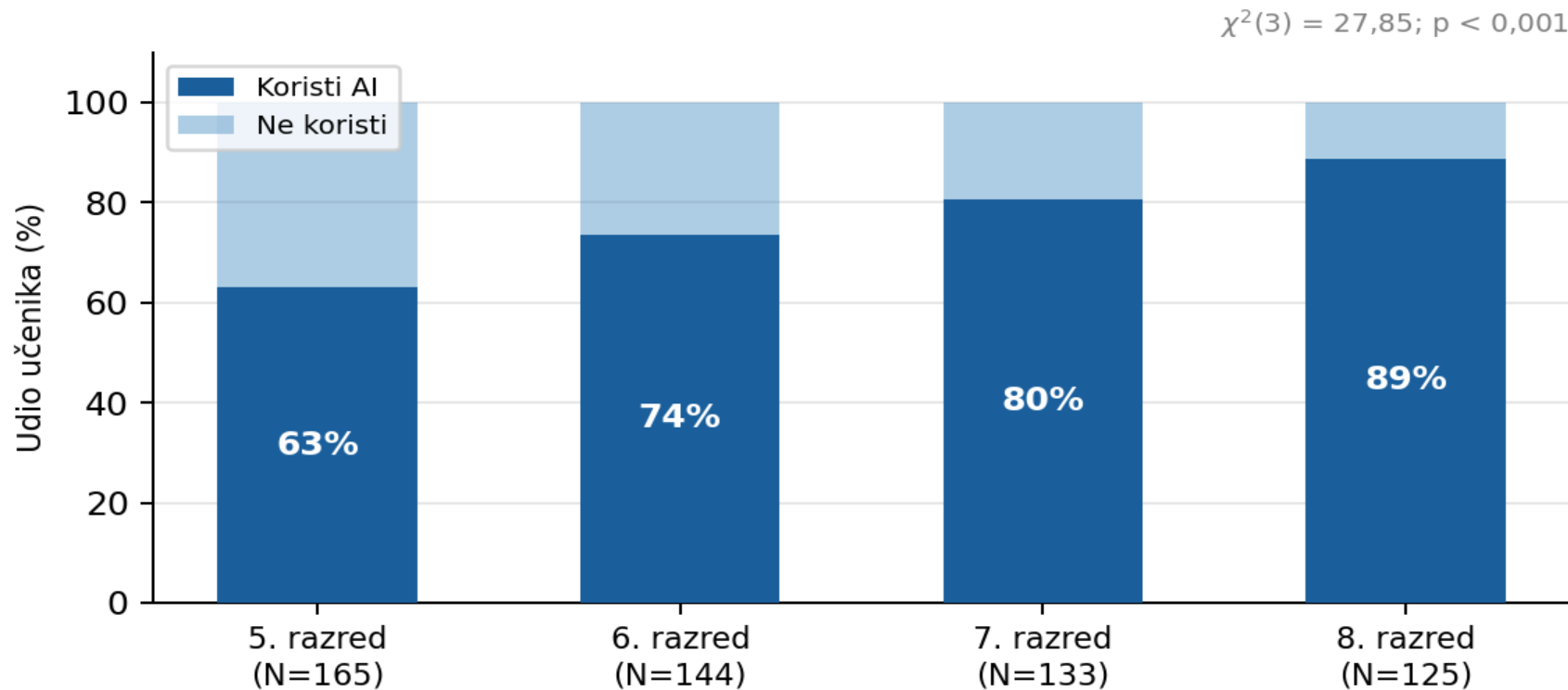
Duolingo

Canva

Copilot

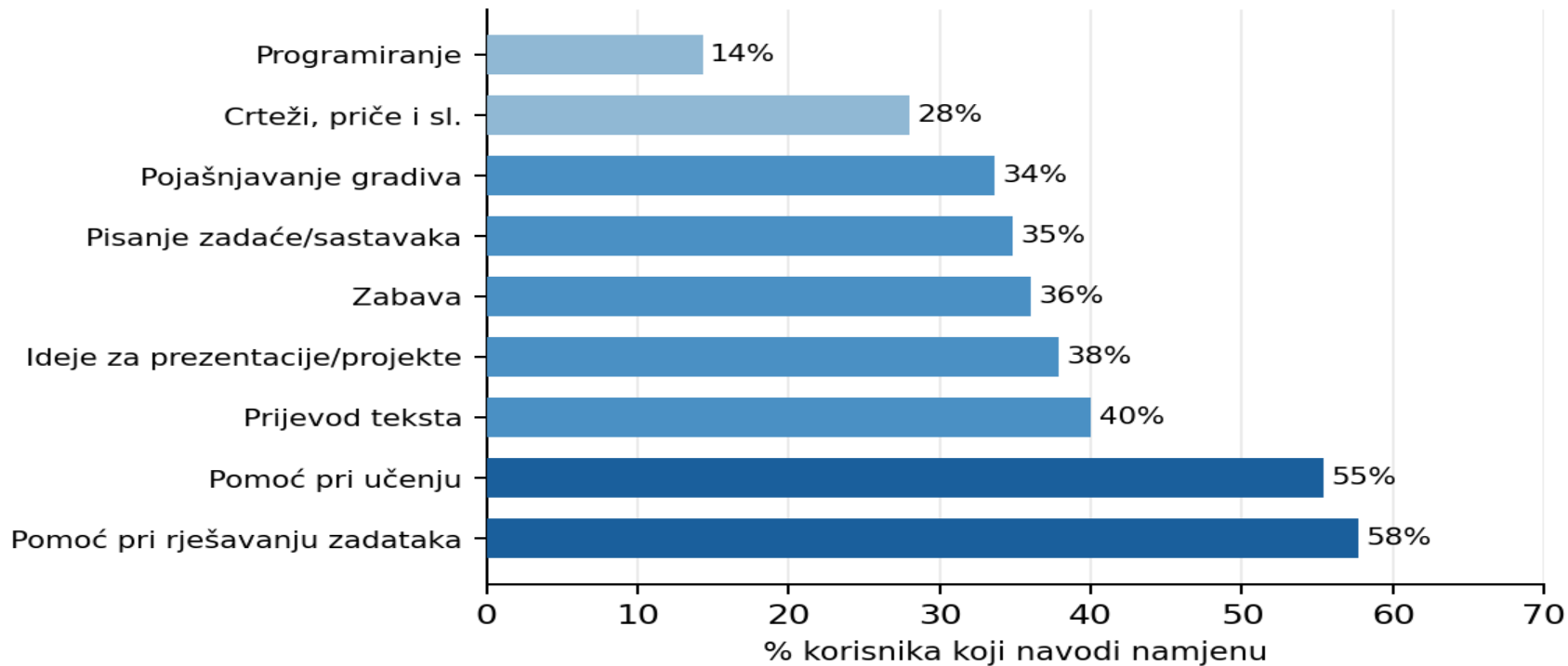
Umjetna inteligencija nije nepoznata tehnologija — ona je dio njihove digitalne svakodnevice.

Korištenje AI prema razredu

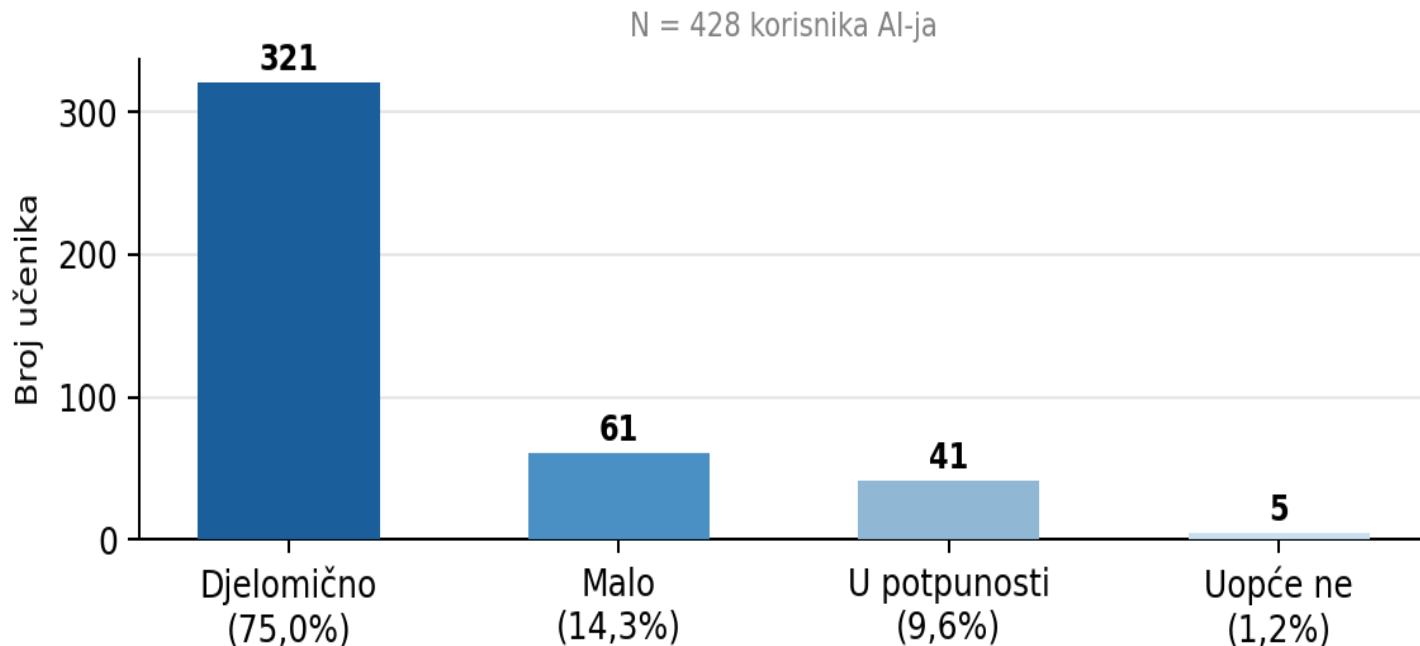

Za što učenici koriste umjetnu inteligenciju?

N = 428 korisnika | moguće više odgovora

Koliko učenici vjeruju AI odgovorima?

Većina učenika (75%) djelomično vjeruje odgovorima umjetne inteligencije.

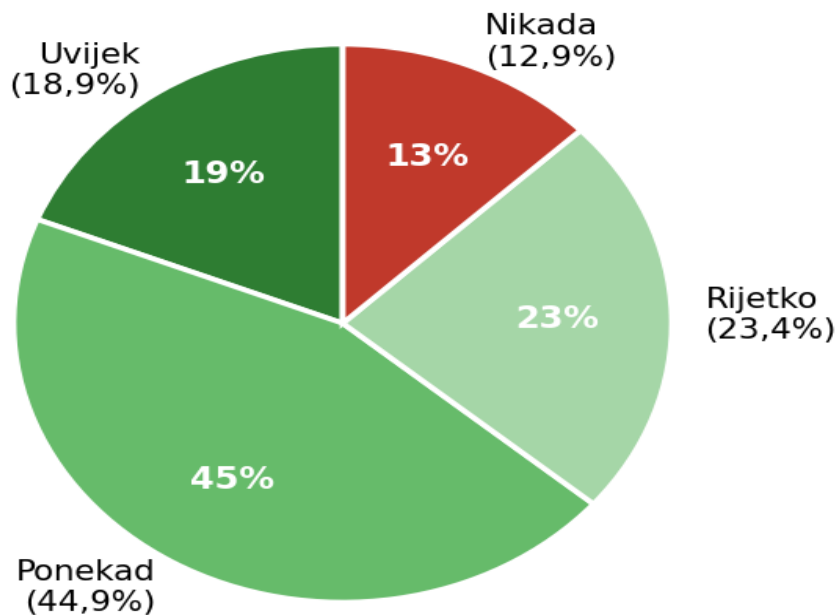
Provjeravaju li informacije?

70,8 % primijetilo je netočne odgovore

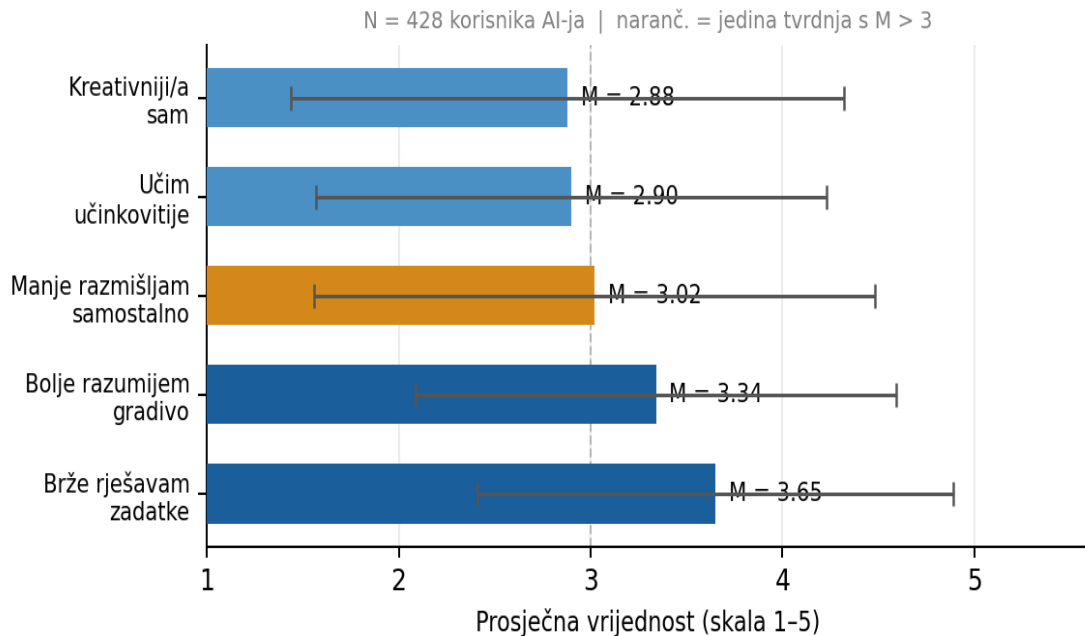
18,9 % uvijek provjerava informacije

12,9 % nikada ne provjerava

N = 428 korisnika AI-ja

Kako učenici procjenjuju učinak AI-ja?

Ključni nalaz

- AI najviše pomaže u brzom rješavanju zadataka ($M=3,65$)
- Učenici prepoznaju da uz AI manje razmišljaju samostalno
- Ne doživljavaju ga kao alat koji ih čini kreativnijima

Etičnost i regulacija korištenja AI-ja

57,6 %

smatra da AI sastav nije vlastiti rad

38,1 %

zna kada je AI dopušten u školi

22,0 %

smatra da ih nitko ne treba podučavati o AI-ju

Fokus grupa

Četiri ključna tematska područja:

AI kao podrška učenju

Prepoznavanje pogrešaka i kritičko vrednovanje

Razlikovanje pomoći od prepisivanja

Potreba za jasnim pravilima u školi

Umjetna inteligencija kao pomoć u učenju

Učenici AI najčešće koriste za:

pojašnjavanje gradiva

pripremu za provjere znanja

traženje dodatnih informacija

pronalaženje ideja za projekte i prezentacije

„Kada nešto ne razumijem, pitam ChatGPT da mi objasni jednostavnije.“

„Koristim ga kada ne znam kako nešto započeti.“

Učenici znaju da AI nije uvijek točan

Tijekom rasprave učenici su navodili primjere:

netočnih odgovora

izmišljenih činjenica

pogrešnih
geografskih podataka

nepostojećih izvora

„ChatGPT mi je dao krivi odgovor, a u rješenjima knjige pisalo je drugačije.“

„Izmišljao je mjerne jedinice koje ne postoje.“

Gdje je granica?

✓ Prihvatljivo

- pojašnjavanje gradiva
- dodatna objašnjenja
- pomoć pri učenju
- pronalaženje ideja

X Neprihvatljivo

- gotove odgovore
- potpuno generirane radove
- predstavljanje AI rada kao vlastitog

„Granica je kad te više ne zanima objašnjenje nego samo da ti napiše rješenje.“

Pravednost i autorstvo

„Nije pošteno jer su ostali radili sami.“

Učenici ističu:

Pravednost prema drugim učenicima

Osobni doprinos radu

Važnost vlastitog truda

Što nam poručuju učenici?

1

Koriste AI za učenje.

2

Znaju da AI može pogriješiti.

3

Žele pošteno vrednovanje.

4

Žele jasna pravila.

*„Možemo ga koristiti za pomoć, ali ne da napravi posao umjesto nas.“ — Glas učenika, fokus
grupa OŠ Središće*

Rasprava

Učenici nam poručuju četiri stvari. Kako bismo kao učitelji odgovorili na svaku od njih?

1

Koristimo AI za učenje.

Kako podržavamo odgovornu upotrebu AI-ja u nastavi?

2

Znamo da AI griješi.

Kako učenike učimo kritički vrednovati AI odgovore?

3

Želimo pošteno vrednovanje.

Kako ocjenjujemo radove nastale uz pomoć AI-ja?

4

Želimo jasna pravila.

Koja pravila trebaju postojati u školi?

Hvala!

Nera Batina, prof.
Božena Ukić, prof.
Osnovna škola Središće

nera.batina@skole.hr
bozena.ukic@skole.hr

Agencija za odgoj i obrazovanje

